

บทที่ 3

การวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณ โครงการพัฒนาชนบทกระทรวงสาธารณสุข

บทนี้จะกล่าวถึงการจัดสรรงบประมาณงาน/โครงการพัฒนาชนบทที่อยู่ในความรับผิดชอบของกระทรวงสาธารณสุขจัดสรรให้จังหวัด โดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อให้ทราบว่าจังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณงานโครงการในระบบ กชช. มีสัดส่วนเท่าใด เมื่อเทียบกับงบประมาณกระทรวงสาธารณสุขทั้งหมด โดยมองภาพรวมของประเทศพร้อมกันนี้จะทำการเปรียบเทียบงบประมาณที่เสนอขอและงบประมาณที่จัดสรรให้กับจังหวัด เพื่อให้ทราบว่า การจัดสรรงบประมาณงาน/โครงการพัฒนาชนบทที่สนองตอบต่อคำของงบประมาณได้มากน้อยเพียงไร

งบประมาณ โครงการพัฒนาชนบทของกระทรวงสาธารณสุข

แผนพัฒนาชนบทโดยตรงของประเทศจะประกอบไปด้วย 5 แผนงาน (แผนภูมิ 3.1) ดังนี้คือ โครงการพัฒนาจังหวัด โครงการพัฒนาตำบล(กชช.) โครงการของ 6 กระทรวงหลัก กองทุนการกระจายการผลิตและการจ้างงานในภูมิภาค และโครงการอื่น ๆ เช่น โครงการพัฒนาตอยตุง โครงการน้ำพระทัยจากในหลวง (อีสานเขียว) โครงการจัดที่ทำกินให้กับราษฎรผู้ยากไร้ (ภาคผนวก ข.) และในโครงการของ 6 กระทรวงหลักนั้น กระทรวงสาธารณสุขเป็นกระทรวงหลักที่สำคัญในการพัฒนาชนบท โครงการพัฒนาชนบทของกระทรวงสาธารณสุขจัดอยู่ในแนวทางพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในปี 2537 มีทั้งหมด 25 โครงการ* ซึ่งจำนวนงาน/โครงการเหล่านี้จะกระจายออกไปตามกรม/กองต่าง ๆ ภายในกระทรวง (แผนภูมิ 3.1) งบประมาณโครงการพัฒนาของกระทรวงสาธารณสุขทั้งหมดที่ได้รับการจัดสรรตั้งแต่ปี 2528-2537 มีวงเงินเฉลี่ยร้อยละ 30.13 ของงบประมาณโครงการพัฒนาชนบททั้งหมด และมีอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 17.39 ต่อปี (ตาราง 3.1)

ถึงแม้ว่า รัฐบาลจะให้ความสำคัญต่อการสาธารณสุขในการพัฒนาชนบท โดยจัดสรร

* เป็นจำนวนโครงการเดิมที่ยังไม่ได้ปรับตามเอกสารงบประมาณ ในส่วนของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2538 และหลังจากที่ปรับแล้วจะเป็น 31 งาน/โครงการ

งบประมาณเพิ่มขึ้นในแต่ละปี แต่เมื่อเทียบเป็นร้อยละของงบประมาณรายจ่ายเพื่อโครงการพัฒนาชนบทของทุกกระทรวงในช่วง 5 ปีหลังในปี 2533-2537 ความสำคัญของโครงการพัฒนาชนบทของกระทรวงสาธารณสุขได้รับการจัดสรรงบประมาณลดลงมาจากอันดับสอง เป็นอันดับสามรองจากกระทรวงมหาดไทย(ภาคผนวก ข. : ตาราง ข.3)

การจัดสรรงบประมาณโครงการพัฒนาชนบทในกระทรวงสาธารณสุข ในปีงบประมาณ 2536-2538 มียอดวงเงินเมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณทั้งหมดของกระทรวง เฉลี่ยร้อยละ 53.74 มีอัตราเพิ่มเฉลี่ยร้อยละ 24.20 (ตาราง 3.2)

กรม/กองที่มีจำนวนโครงการพัฒนาชนบทมากที่สุด คือ กรมควบคุมโรคติดต่อมีจำนวน 11 งาน รองลงมาคือ กรมอนามัยมีจำนวน 10 งาน แต่กรม/กองที่ได้รับจัดสรรงบประมาณมากที่สุด คือ สำนักงานปลัดกระทรวง เฉลี่ยร้อยละ 66.55 รองลงมา คือ กรมอนามัยเฉลี่ยร้อยละ 17.23 (ภาคผนวก ค. : ตาราง ค.1)

การจัดสรรงบประมาณโครงการพัฒนาชนบทของกระทรวงสาธารณสุข

งาน/โครงการพัฒนาชนบทของกระทรวงสาธารณสุขประกอบด้วยกิจกรรมหลายกิจกรรมเพื่อความเข้าใจอาจแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ กิจกรรมที่อยู่ในระบบ กชช. และกิจกรรมที่อยู่นอกระบบกชช. (แผนภูมิ 3.2) กิจกรรมที่อยู่ในระบบกชช. หมายถึงกิจกรรมที่หน่วยงานของราชการส่วนภูมิภาคเป็นผู้ดำเนินการ และเสนอมาในคำของบประมาณประจำปีหรือแผนพัฒนาจังหวัด และจะต้องเป็นกิจกรรมที่อยู่ในกรอบแนวทางนโยบายของกระทรวง(กชช.6) กิจกรรมที่อยู่นอกระบบกชช. หมายถึงกิจกรรมที่หน่วยงานของราชการส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินการ หรือกิจกรรมที่ส่วนกลางและจังหวัดดำเนินการร่วมกัน โดยไม่ได้อาศัยแผนพัฒนาจังหวัด ดังนั้น ส่วนกลางจะจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดใน 2 ลักษณะคือ จัดสรรให้กับกิจกรรมที่อยู่ในระบบกชช. ซึ่งเป็นการจัดสรรงบประมาณ โดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัดและจัดสรรให้กับกิจกรรมนอกระบบ กชช. หรือ จัดสรรโดยไม่อาศัยแผนพัฒนาจังหวัด งบประมาณโครงการพัฒนาชนบทที่ส่วนกลางจัดสรรให้กับจังหวัด โดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัด หรืองบประมาณที่จังหวัดได้รับตามระบบ กชช.จริง จากการศึกษาพบว่า มีวงเงินเฉลี่ยร้อยละ 21.66 เมื่อเทียบงบประมาณกระทรวงสาธารณสุข (ตาราง 3.3) และเฉลี่ยร้อยละ 40.22ของงบประมาณโครงการพัฒนาชนบทกระทรวงสาธารณสุขทั้งหมด (ตาราง 3.4)

จากการศึกษา จะเห็นว่า งบประมาณโครงการพัฒนาชนบทที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัด

โดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัดมีวงเงินเฉลี่ยร้อยละ 40.22 ของงบประมาณโครงการพัฒนาชนบททั้งหมด ส่วนงบประมาณที่เหลือเฉลี่ยร้อยละ 59.78 เป็นงบประมาณที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัด โดยไม่ได้อาศัยแผนพัฒนาจังหวัด (ตาราง 3.5)

งบประมาณโครงการพัฒนาชนบทที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัดโดยไม่ได้อาศัยแผนพัฒนาจังหวัดส่วนใหญ่จะเป็นค่าใช้จ่ายในหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ ซึ่งถ้าตัดค่าใช้จ่ายหมวดนี้ออกไป งบประมาณที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัดโดยไม่ได้อาศัยแผนพัฒนาจังหวัดจะลดลงเหลือร้อยละ 21.17 , 20.17 และ 27.04 ในปี 2536 , 2537 และ 2538 ตามลำดับ(ตาราง 3.6)

ลักษณะโครงสร้างงบประมาณโครงการพัฒนาชนบทที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัด โดยไม่ได้อาศัยแผนพัฒนาจังหวัด ส่วนใหญ่จะเป็นค่าใช้จ่ายในหมวดเงินเดือน ค่าจ้างประจำ เฉลี่ยร้อยละ 61.70 ของงบประมาณทั้งหมดรองลงมาคือ หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุเฉลี่ยร้อยละ 27.06 หมวดค่าครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง เฉลี่ยร้อยละ 5.94 เงินอุดหนุน เฉลี่ยร้อยละ 2.18 ค่าสาธารณูปโภค เฉลี่ยร้อยละ 1.87 รายจ่ายอื่นเฉลี่ยร้อยละ 0.76 และค่าจ้างชั่วคราว เฉลี่ยร้อยละ 0.29 (ภาคผนวก ค. : ตาราง ค.2)

งบประมาณโครงการพัฒนาชนบทที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัดโดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัดนั้นจัดเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดผลต่อการพัฒนาโดยตรง ลักษณะโครงสร้างงบประมาณจะเป็นค่าใช้จ่ายลงทุนในหมวดครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างเฉลี่ยร้อยละ 77.06 ของงบประมาณทั้งหมดรองลงมาคือ หมวดค่าตอบแทนใช้สอยวัสดุเฉลี่ยร้อยละ 17.51 หมวดรายจ่ายอื่นเฉลี่ยร้อยละ 2.82 หมวดเงินอุดหนุนเฉลี่ยร้อยละ 2.61 (ภาคผนวก ค. : ตาราง ค.3)

เมื่อเปรียบเทียบงบประมาณโครงการพัฒนาชนบทที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัดโดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัดจะมีวงเงินเฉลี่ยร้อยละ 40.22 และถ้าแยกตามกรม/กองและยังไม่หักค่าใช้จ่ายหมวดเงินเดือนออกไปจะเห็นว่าในปี 2536-2538กรมการแพทย์เป็นกรม/กองที่จัดสรรงบประมาณโครงการพัฒนาชนบทให้กับจังหวัดมากที่สุดคือเฉลี่ยร้อยละ 86.28 รองลงมาคือกรมอนามัยร้อยละ 51.26 นอกจากนี้จะเห็นว่าสำนักงานปลัดกระทรวง เป็นกรม/กองที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการพัฒนาชนบทมากกว่ากรมอนามัยและกรมควบคุมโรคติดต่อ แต่พบว่าจัดสรรงบประมาณโครงการพัฒนาให้กับจังหวัดโดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัดเพียงร้อยละ 38.99 (ภาคผนวก ค. : ตาราง ค.4)

แต่ถ้าตั้งงบประมาณที่เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนเงินเดือนออกไปจะเห็นว่าสัดส่วนงบประมาณที่กรม/กองจัดสรรให้จังหวัด โดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัดเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับงบประมาณที่จัดสรรโดยไม่อาศัยแผนพัฒนาจังหวัด คือ เฉลี่ยร้อยละ 63.92 กรม/กองที่จัดสรรมากที่สุดยังเป็น กรมการแพทย์เฉลี่ยร้อยละ 86.28 รองลงมาเป็นสำนักงานปลัดกระทรวงเฉลี่ยร้อยละ 70.40 สถาบันสุขภาพจิตเป็นกรม/กองที่จัดสรรน้อยที่สุด คือ ร้อยละ 0.66 (ภาคผนวก ค. : ตาราง ค.5)

เมื่อเปรียบเทียบงบประมาณ โครงการพัฒนาชนบทที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัด โดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัดแยกตามงาน/โครงการ โดยตัดค่าใช้จ่ายหมวดเงินเดือนออกไป จะเห็นว่างาน/โครงการที่จัดสรรงบประมาณให้กับจังหวัด โดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัดมากที่สุดเฉลี่ยร้อยละ 75-100 มีจำนวน 13 งานคือ งานควบคุมโรคไม่ติดต่อทั่วไป งานสนับสนุนการบริการสาธารณสุขทางวิทยุ งานส่งเสริมและสนับสนุนการจัดบริการสาธารณสุขมูลชุมชน โครงการทศวรรษแห่งสถานีอนามัย งานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค งานควบคุมใช้เลือดออกและสมองอักเสบ งานควบคุมโรคท่อนอนพยาธิลำไส้ งานควบคุมโรคติดต่อทั่วไป งานควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับ งานควบคุมและป้องกันกามโรค งานจัดหาน้ำสะอาดในชนบท งานโภชนาการ การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม งาน/โครงการที่จัดสรรงบประมาณให้กับจังหวัดเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 25 มีจำนวน 8 งาน คือ งานสุศึกษา งานควบคุมไข้มาลาเรีย งานควบคุมโรคเท้าช้าง งานอนามัยแม่และเด็ก งานวางแผนครอบครัว งานควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม งานอาชีพอนามัย โครงการสุขภาพจิตชุมชน (ตาราง 3.7)

ผลการศึกษาการจัดสรรงบประมาณโครงการพัฒนาชนบทที่ส่วนกลางจัดสรรให้กับจังหวัด พบว่า งบประมาณที่จัดสรรโดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัด หรืองบประมาณที่จัดสรรให้กับกิจกรรมในระบบ กชช.ภ. คือ ร้อยละ 40.22 ในขณะที่งบประมาณส่วนที่เหลือคือ ร้อยละ 59.78 เป็นงบประมาณที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัด โดยไม่ได้อาศัยแผนพัฒนาจังหวัด กล่าวคือ เป็นงบประมาณที่จังหวัดไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดการจัดสรรงบประมาณ โครงสร้างงบประมาณที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัด โดยไม่อาศัยแผนพัฒนาจังหวัดส่วนใหญ่จะเป็นงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ คือเฉลี่ยร้อยละ 36.98 ของงบประมาณโครงการพัฒนาชนบททั้งหมด และถ้าตั้งงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างออกไปเพราะเป็นรายจ่ายประจำที่ต้องเกิดขึ้น งบประมาณโครงการพัฒนาชนบทที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัด โดยไม่อาศัยแผนพัฒนาจังหวัดจะลดลงเหลือเพียงร้อยละ 22.80 สัดส่วนระหว่างงบประมาณโครงการพัฒนาชนบทที่ส่วนกลางจัดสรรให้กับจังหวัด โดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัดกับงบประมาณที่จัดสรรโดยไม่อาศัยแผนพัฒนาจังหวัดนี้ ไม่สามารถที่จะบอกได้ว่า มีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใด แต่การจัดสรรงบประมาณ โดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัดถือว่าเป็นการให้จังหวัดมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ เพราะจังหวัดเป็นผู้วางแผนการบริหารงบประมาณให้

เหมาะสมกับศักยภาพที่มีอยู่และการแก้ไขปัญหาตามความจำเป็นเร่งด่วนในแต่ละจังหวัด แต่ทั้งนี้ ก็ยังมีความสอดคล้องกับนโยบายของประเทศ

วิเคราะห์ค่าเสนอขอและงบประมาณที่จัดสรรงาน/โครงการพัฒนาชนบทของกระทรวงสาธารณสุข

จากขั้นตอนปฏิบัติในการจัดเตรียมงบประมาณประจำปี ค่าของงบประมาณประจำปีหรือ แผนพัฒนาจังหวัด (กชช. 3) จังหวัดจะจัดส่งมายังส่วนกลางภายในกำหนดเวลาตามปฏิทินงบประมาณ ในแต่ละปี เพื่อให้ส่วนกลางหรือกรม/กองที่เกี่ยวข้องนำแผนพัฒนาจังหวัดมาเป็นแนวทางในการ พิจารณาจัดสรรงบประมาณประจำปี จากตาราง 3.8 จะเห็นว่าส่วนกลางจัดสรรงบประมาณให้ กับค่าของงบประมาณประจำปี หรือ แผนพัฒนาจังหวัด ในปี 2536-2538 เฉลี่ยร้อยละ 68.42 ของ งบประมาณที่เสนอขอมาและมีอัตราเพิ่มขึ้น โดยเฉลี่ยร้อยละ 29.62 ต่อปี

เมื่อทำการเปรียบเทียบ งบประมาณ โครงการพัฒนาชนบทที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัด กับงบประมาณที่เสนอขอมาในแผนพัฒนาจังหวัดแยกรายการ/กองจะเห็นว่าสำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยาจัดสรรงบประมาณให้มากที่สุดเมื่อเทียบกับงบประมาณที่เสนอขอมา โดยเฉลี่ยร้อยละ 131.07 รองลงมา คือ กรมควบคุมโรคติดต่อ ร้อยละ 112.36 และกรมอนามัยจัดสรรให้น้อย ที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับกรม/กองอื่น ๆ เฉลี่ยร้อยละ 56.11 ในช่วงปี 2536-2538 (ภาคผนวก ค. : ตาราง ค.6) และเมื่อเปรียบเทียบแยกตามงาน/โครงการ จะเห็นว่างาน/โครงการที่จัดสรร งบประมาณให้กับค่าเสนอขอโดยเฉลี่ยมากกว่าร้อยละ 100 มีจำนวน 5 งานคือ งานสนับสนุนการ บริการสาธารณสุขทางวิทยุ งานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค งานควบคุมและป้องกันโรคเอดส์ งาน บริหารและพัฒนาการทันตสาธารณสุข และงานคุ้มครองผู้บริโภคทางด้านสาธารณสุขงาน/โครงการ ที่จัดสรรงบประมาณเมื่อเทียบกับค่าเสนอขอโดยเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 25 มีจำนวน 3 งานคือ งาน สุขศึกษา งานวางแผนครอบครัว งานควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม (ตาราง 3.9) สาเหตุงบประมาณ ที่จัดสรรได้น้อยมากเมื่อเทียบกับค่าของงบประมาณอาจจะเนื่องมาจากส่วนกลางจัดสรรเป็นเวชภัณฑ์ วัสดุสิ่งของแทนตัวเงินงบประมาณ และงาน/โครงการที่ส่วนกลางจัดสรรงบประมาณให้มากเมื่อ เทียบกับค่าของงบประมาณ เช่น งานบริหารและพัฒนาการทันตสาธารณสุข เนื่องจากปี 2537 และ ปี 2538 เป็นปีรณรงค์ทันตสุขภาพแห่งชาติ จึงทำให้งาน/โครงการนี้ได้รับการจัดสรรงบประมาณ มากกว่างาน/โครงการอื่นๆ และงานควบคุมและป้องกันโรคเอดส์ได้รับการจัดสรรงบประมาณ มากกว่าค่าขอ อาจจะเป็นเพราะปัจจุบันปัญหา โรคเอดส์ในประเทศไทยได้ทวีความรุนแรงขึ้น จึงจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องเข้าไปแก้ไขปัญหา โดยเร่งด่วนจึงจัดสรรงบประมาณให้มากขึ้น

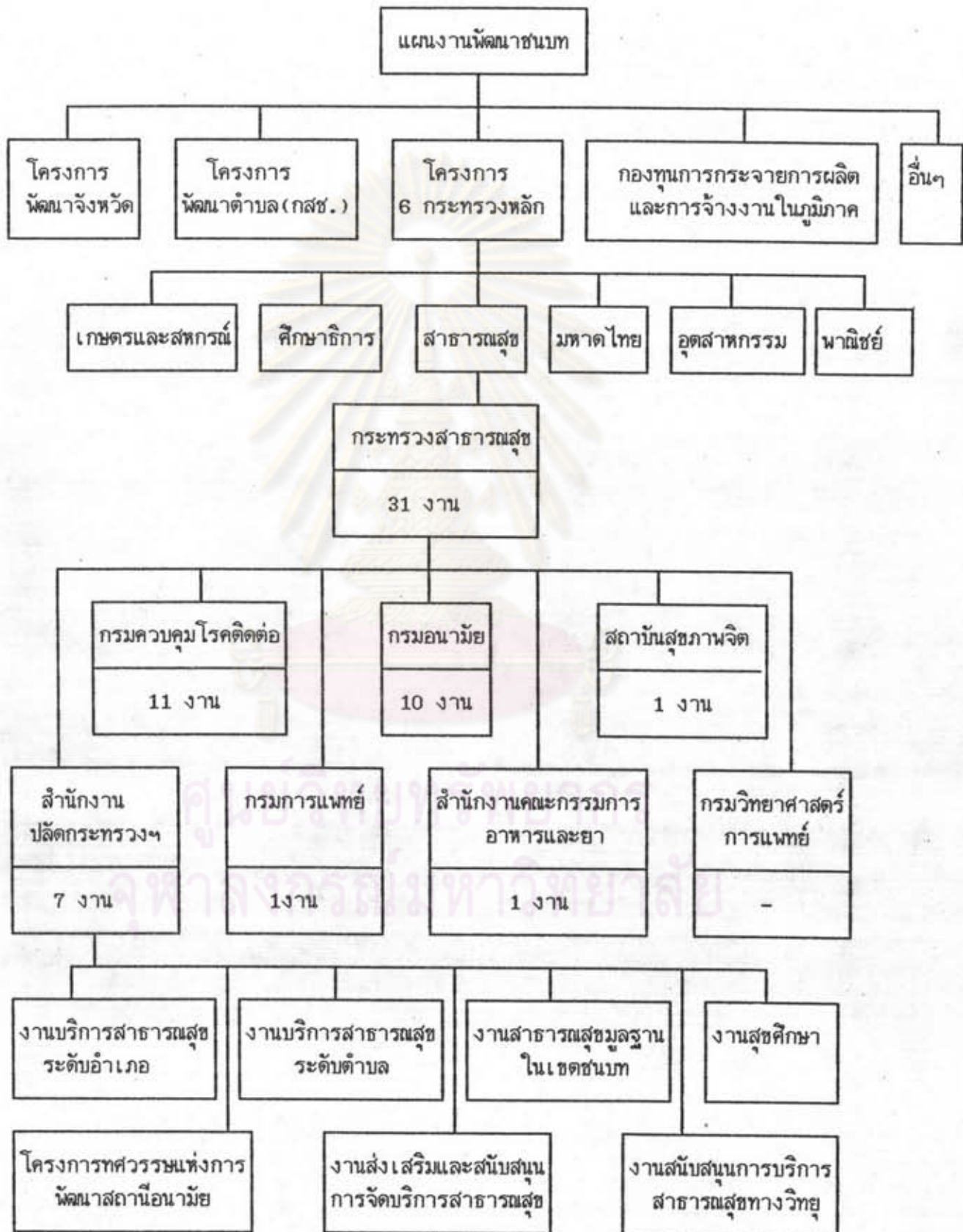
จะเห็นว่า ในระหว่างปี 2536-2538 ส่วนกลางหรือกรม/กองต่างๆจัดสรรงบประมาณให้กับค่าของงบประมาณประจำปีในอัตราที่เพิ่มขึ้นทุกปี คือ เฉลี่ยร้อยละ 33.6 (ภาคผนวก ค. : ตาราง ค.8) แต่ยังมี ความแตกต่างระหว่างงบประมาณที่จัดสรรกับงบประมาณที่จังหวัดเสนอขอ เฉลี่ยร้อยละ 76.22 (ภาคผนวก ค. : ตาราง ค.9) ความแตกต่างที่เกิดขึ้นนี้อาจจะเนื่องมาจากงบประมาณของประเทศมีจำกัด อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่างบประมาณของประเทศมีจำกัดแต่ถ้าการจัดสรรงบประมาณนั้นมีวิธีการหรือมีหลักเกณฑ์การจัดสรรที่ชัดเจนแน่นอน และตั้งอยู่บนฐานของความมีประสิทธิภาพและความเป็นธรรมอย่างน้อยในระดับหนึ่ง ก็จะทำให้งบประมาณที่จัดสรรเกิดประโยชน์สูงสุดได้

ในการจัดสรรงบประมาณ โครงการพัฒนาชนบทให้จังหวัด โดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัด หรือพิจารณาจากค่าของงบประมาณประจำปีนั้น ส่วนกลางจะจัดสรรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามกิจกรรมในแต่ละโครงการ ซึ่งเงื่อนไขหรือแนวทางการจัดสรรจะปรากฏอยู่ในกรอบนโยบายของกระทรวง (กชช.6) หลักเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณควรจะเป็นหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน จังหวัดและส่วนกลางมีความเข้าใจตรงกัน ซึ่งบทต่อไปจะทำการศึกษาเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณระหว่างงาน/โครงการพัฒนาชนบทของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้ทราบว่า การจัดสรรงบประมาณงาน/โครงการพัฒนาชนบทให้กับจังหวัดตามระบบกชช. นั้นส่วนกลางมีแนวทางหรือหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณอย่างไร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

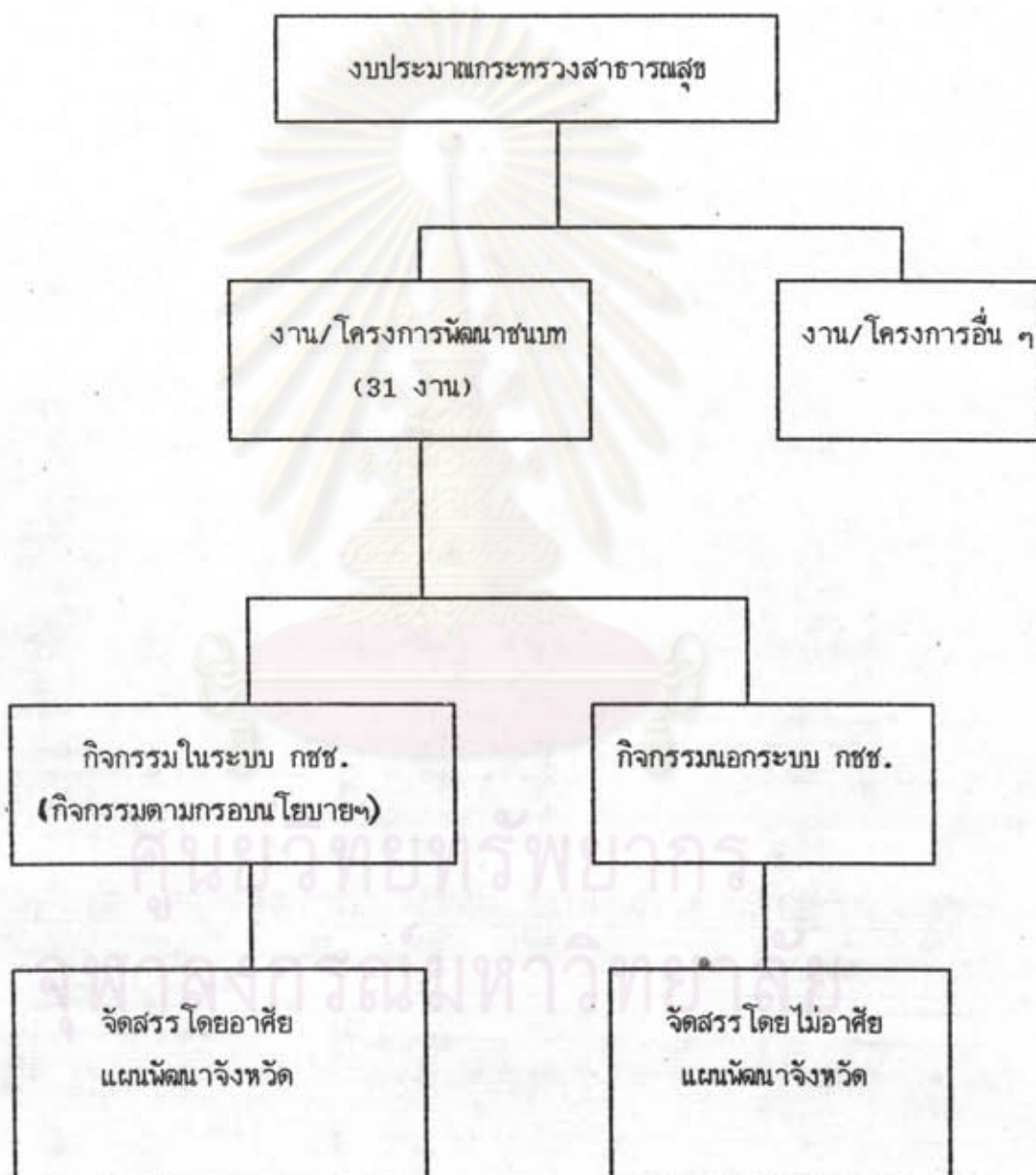
แผนภูมิ 3.1

แสดงการจัดสรรงบประมาณงาน/โครงการพัฒนาชนบท

แผนภูมิ 3.2

แสดงการจัดสรรงบประมาณกระทรวงสาธารณสุข

ตาราง 3.1 ขยะปริมาณโครงการพัฒนาชนบทภาวะสาธารณสุขในช่วงปี 2528 - 2537

พ.ศ.	2528	2529	2530	2531	2532	2533	2534	2535	2536	2537
จำนวนโครงการ	12	14	13	12	12	12	12	13	13	25
ขยะปริมาณโครงการพัฒนาชนบท ของภาวะสาธารณสุข (ล้านบาท)	3,770.0 (34.9)	3,671.0 (34.6)	4,263.0 (33.3)	4,535.1 (35)	5,237.3 (28)	7,199.1 (26)	8,526.2 (26.4)	10,183.1 (28.1)	14,016.2 (26.9)	17,600.9 (25.9)
ขยะปริมาณโครงการพัฒนาชนบท ขยะปริมาณ 6 ภาวะหลัก (ล้านบาท)	10,798.0 (100)	10,547.0 (100)	12,660.2 (100)	12,974.3 (100)	18,704.0 (100)	25,667.4 (100)	32,335.0 (100)	36,296.6 (100)	52,128.0 (100)	68,039.5 (100)
เพิ่ม (%)	-	-2.63	16.67	5.89	15.48	37.46	18.43	19.43	37.64	25.58

ที่มา เอกสารจากกองประสานงานการพัฒนาชนบท สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

หมายเหตุ % หมายถึง ร้อยละของปริมาณโครงการพัฒนาชนบทเทียบกับขยะปริมาณสาธารณสุขทั้งหมด

จำนวนโครงการจัดเป็นจำนวนโครงการเดิมที่มิได้ใช้งบประมาณในส่วนภาวะสาธารณสุข พ.ศ. 2538

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 3.2 เปรียบเทียบงบประมาณโครงการพัฒนาชนบทกับงบประมาณทั้งหมดของกระทรวง
สาธารณสุข

หน่วย: ล้านบาท

ปี พ.ศ.	งบประมาณ กระทรวงสาธารณสุข	เพิ่ม (%)	งบประมาณ โครงการพัฒนาชนบท	เพิ่ม (%)	% เทียบกับงบฯ สาธารณสุข
2536	31,790	-	16,118	-	50.70
2537	39,344	19.20	19,496	17.34	49.56
2538*	46,412	15.23	28,286	31.07	60.95

ที่มา เอกสารงบประมาณ(สีขาวคาดแดง) ปี 2536-ปี2537, เอกสารจาก สำนักนโยบายและ
แผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และจากการวิเคราะห์เพิ่มเติม

- หมายเหตุ * - งบประมาณในปี 2538 เป็นข้อมูลเบื้องต้นจากร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายประจำปี 2538 ที่สภาผู้แทนราษฎรยังไม่ได้ให้การรับรองผ่านเป็น
พระราชบัญญัติ
- อัตราเฉลี่ยงบประมาณ โครงการพัฒนาชนบท ได้รับการจัดสรรเทียบกับงบประมาณ
กระทรวงสาธารณสุข ร้อยละ 53.74 และมีอัตราเพิ่มเฉลี่ย 24.20

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 3.3 เปรียบเทียบงบประมาณงาน/โครงการพัฒนาชนบทที่จัดสรรให้จังหวัดโดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัดกับงบประมาณกระทรวงสาธารณสุข

งบประมาณ	หน่วย: ล้านบาท			เฉลี่ย
	ปี 2536	ปี 2537	ปี 2538	
งบฯโครงการพัฒนาชนบทที่จัดสรรให้จังหวัดโดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัด	5,902.96	8,163.91	11,925.41	
งบประมาณกระทรวงสาธารณสุข	(18.56)	(20.75)	(25.69)	(21.66)
	31,790.35	39,343.67	46,412.22	
	(100)	(100)	(100)	

ที่มา เอกสารงบประมาณ กชช.ภ. สำนักนโยบายและแผนงานสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข
หมายเหตุ ในวงเล็บ () แสดงร้อยละ

ตาราง 3.4 เปรียบเทียบงบประมาณงาน/โครงการพัฒนาชนบทที่จัดสรรให้จังหวัดโดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัดกับงบประมาณโครงการพัฒนาชนบทของกระทรวงสาธารณสุข

งบประมาณ	หน่วย: ล้านบาท			เฉลี่ย
	ปี 2536	ปี 2537	ปี 2538	
งบฯโครงการพัฒนาชนบทที่จัดสรรให้จังหวัดโดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัด	5,902.96	8,163.91	11,925.41	
งบประมาณโครงการพัฒนาชนบท	(36.62)	(41.87)	(42.16)	(40.22)
	16,117.64	19,498.45	28,286.55	
	(100)	(100)	(100)	

ที่มา เอกสารงบประมาณ กชช.ภ. สำนักนโยบายและแผนงานสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข
หมายเหตุ ในวงเล็บ () แสดงร้อยละ

ตาราง 3.5 งบประมาณโครงการพัฒนาชนบทที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัด โดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัดและที่จัดสรรโดยไม่อาศัยแผนพัฒนาจังหวัด (รวมหมวดเงินเดือน)

หน่วย: ล้านบาท

งบประมาณ	ปี2536	ปี2537	ปี2538	เฉลี่ย
งบประมาณที่จัดสรร				
โดยไม่อาศัยแผนฯ	10,214.68 (63.38)	11,334.54 (58.13)	16,361.13 (57.84)	(59.78)
งบประมาณที่จัดสรร	5,902.96	8,163.91	11,925.41	
โดยอาศัยแผนฯ	(36.62)	(41.87)	(42.16)	(40.22)
รวม	16,117.64 (100)	19,498.45 (100)	28,286.55 (100)	(100)

ที่มา เอกสารงบประมาณ กชช.ภ. สำนักนโยบายและแผนงานสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 3.6 งบประมาณโครงการพัฒนาชนบทที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัด โดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัดและที่จัดสรรโดยไม่อาศัยแผนพัฒนาจังหวัด (ไม่รวมหมวดเงินเดือน)
หน่วย: ล้านบาท

งบประมาณ	ปี2536	ปี2537	ปี2538	เฉลี่ย
เงินเดือน	6,802.42	7,396.83	8,711.74	
และค่าจ้างประจำ	(42.20)	(37.94)	(30.80)	(36.98)
งบประมาณที่จัดสรร โดยไม่อาศัยแผนฯ	3,412.25	3,937.71	7,649.39	
	(21.17)	(20.19)	(27.04)	(22.80)
งบประมาณที่จัดสรร โดยอาศัยแผนฯ	5,902.96	8,163.91	11,925.41	
	(36.62)	(41.87)	(42.16)	(40.22)
รวม	16,117.64	19,498.45	28,286.55	
	(100)	(100)	(100)	(100)

ที่มา เอกสารงบประมาณ กชช.ภ. สำนักนโยบายและแผนงานสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข
หมายเหตุ ในวงเล็บแสดง () ร้อยละ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 3.7 เปรียบเทียบงบประมาณโครงการพัฒนาชนบทที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัดโดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัดเป็นร้อยละ

งบประมาณโครงการพัฒนาชนบทที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัดโดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัด (%)	จำนวนงาน/โครงการพัฒนาชนบท	งาน/โครงการพัฒนาชนบท
< 25 %	8	งานสุขศึกษา งานควบคุมใช้มาลาเรีย งานอนามัยแม่และเด็ก งานวางแผนครอบครัว งานควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม งานอาชีพอนามัย โครงการสุขภาพจิตชุมชน งานควบคุมโรคเท้าช้าง
25-50 %	1	โครงการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข
50-75 %	10	งานอนามัยเด็กวัยเรียน งานสุขาภิบาลอาหาร งานควบคุมโรคไม่ติดต่อ งานสาธารณสุขมูลฐานในชนบท งานบริการสาธารณสุขระดับอำเภอ งานบริการสาธารณสุขระดับตำบล งานควบคุมโรคเรื้อรัง งานควบคุมวัณโรคและโรคทางเดินหายใจ งานควบคุมและป้องกันโรคเอดส์ งานบริหารและพัฒนากิจการทันตสาธารณสุข
75-100 %	13	งานส่งเสริมและสนับสนุนการจัดบริการสาธารณสุขมูลฐานชุมชน โครงการทศวรรษแห่งการพัฒนาสถานีอนามัย งานสนับสนุนการบริการสาธารณสุขทางวิทยุ งานควบคุมโรคติดต่อทั่วไป งานควบคุมโรคใช้เลือดออกและใช้สมองอักเสบ งานควบคุมโรคท่อนอนพยาธิลำไส้ งานควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับ งานควบคุมและป้องกันกามโรค งานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม งานจัดหาน้ำสะอาดในชนบท งานโภชนาการ งานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค งานควบคุมโรคไม่ติดต่อทั่วไป

ที่มา เอกสารแบบแสดงวงเงินงบประมาณของงาน/โครงการในระบบกชช.ภ. สำนักงานนโยบายและแผนงานกระทรวงสาธารณสุข

ตาราง 3.8 งบประมาณโครงการพัฒนาชนบทที่เสนอขอและงบประมาณที่ส่วนกลางจัดสรรให้
จังหวัดโดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัด พ.ศ.2536-2538

หน่วย: ล้านบาท

งบประมาณ	พ.ศ. 2536	พ.ศ. 2537	พ.ศ. 2538	เฉลี่ย
งบประมาณเสนอขอ	11,028.96	12,582.06	13,731.65	
งบประมาณจัดสรร	5,902.96	8,163.91	11,925.41	
	(53.52)	(64.89)	(86.85)	(68.42)
เพิ่ม (%)	-	27.69	31.54	29.62

ที่มา จากเอกสารคำของงบประมาณประจำปี (กชช.3) และแผนปฏิบัติการประจำปี (กชช.5)
หมายเหตุ ในวงเล็บ () แสดงร้อยละงบประมาณที่จัดสรรเทียบกับงบประมาณที่เสนอขอ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง 3.9 เปรียบเทียบงบประมาณโครงการพัฒนาชนบทที่ส่วนกลางจัดสรรให้จังหวัดโดยอาศัยแผนพัฒนาจังหวัดเป็นร้อยละกับงบประมาณที่จังหวัดเสนอขอ

งบประมาณที่จัดสรร เป็น % ของงบประมาณ ที่เสนอขอ	จำนวน งาน/โครงการ	งาน/โครงการ พัฒนาชนบท
< 25 %	3	งานสุขศึกษา งานวางแผนครอบครัว งานควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อม
25-50 %	2	งานอนามัยเด็กวัยเรียน งานอนามัยแม่และเด็ก
50-75 %	6	งานสุขาภิบาลอาหาร งานบริการสาธารณสุขระดับ อำเภอ งานบริการสาธารณสุขระดับตำบล งาน สุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม งานจัดหาน้ำสะอาดในชนบท งาน โภชนาการ
75-100 %	8	งานสาธารณสุขมูลฐานในเขตชนบท งานควบคุมโรค ติดต่อทั่วไป งานควบคุมไข้มาลาเรีย งานควบคุมโรค เรื้อรัง งานอาชีวอนามัย งานควบคุมโรคไม่ติดต่อทั่วไป โครงการสุขภาพจิตชุมชน งานควบคุมโรคหนองพยาธิ ลำไส้
> 100 %	5	งานสนับสนุนการบริการสาธารณสุขทางวิทยุ งานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค งานควบคุมและป้องกัน โรคเอดส์ งานบริหารและพัฒนาการทันตสาธารณสุข โครงการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข

ที่มา เอกสารแบบแสดงวงเงินงบประมาณของงาน/โครงการในระบบกชช.ภ. สำนักนโยบาย
และแผนงานกระทรวงสาธารณสุข ปี 2536 - 2538

หมายเหตุ งบประมาณงานส่งเสริมและสนับสนุนการจัดบริการสาธารณสุขมูลฐานชุมชนรวมอยู่ใน
งานสาธารณสุขมูลฐานในเขตชนบท
งบประมาณโครงการทศวรรษแห่งการพัฒนาสถานีอนามัยรวมอยู่ในงานบริการสาธารณสุข
ระดับตำบล
งบประมาณงานควบคุมโรคไข้เลือดออก ไข้สมองอักเสบและโรคเท้าช้างรวมอยู่ใน
งานควบคุมไข้มาลาเรีย
งบประมาณงานควบคุมโรคพยาธิใบไม้ตับรวมอยู่ในงานควบคุมโรคหนองพยาธิลำไส้
งบประมาณงานควบคุมวัณโรคและกามโรครวมอยู่ในงานควบคุมโรคเรื้อรัง